

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr.,
1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr.,
1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 fr., 1/2 an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază

Sibiu, 16 Noemvrie st. v.

În primul număr al „Tribunei“, luând angajamentul de a susține programul partidului național român, am declarat, că vom susține și pe aceia dintre oamenii noștri politici, care în activitatea lor publică se inspiră din sentimentul comun al Românilor.

Și activitatea noastră de până acum e dovadă, că am făcut declarațiunea aceasta în toată conștiința.

Atotsciutor și fără de prihană nu e nimeni în lumea aceasta; fie din nesciință, fie din preocupare vom fi greșit dar' și noi în cursul lucrării noastre încordate: ori-și-ce om de bună credință va trebui însă să mărturisească, că totdeauna ne-am dat în toată sinceritatea silința de a nu ne pune în conflict cu sentimentul comun, exprimând sentimente ori vederi, pe care partea cea mare a Românilor din țerile coroanei ungare nu le împărtășește. N'am aspirat la gloria conducerii, nici am voit să propagăm idei și tendențe nouă, ci ne-am mulțumit cu rolul modest de a exprima adevărul asupra sentimentelor poporului român, așa cum îl cunoaștem și înțelegem noi.

Tocmai de aceea însă a trebuit adeseori să ne punem în conflict fie cu cei-ce aveau conducerea ori aspirau la ea, fie cu cei-ce voiau să propage idei și tendențe nouă.

Inspirându-se din sentimentul comun, atât „conducătorii“, cât și „propagatorii“ au găsit în coloanele „Tribunei“ cea mai călduroasă sprijinire, fie-ne ei oameni cu deservire necunoscuți ori poate chiar adversari. I-am susținut, pentru-că ne-am fi pus în conflict cu sentimentul comun, dacă nu i-am fi susținut.

Atunci însă, când fie „conducătorii“, fie „propagatorii“ se puneau în conflict cu sentimentul comun, nu ne rămânea decât să accentuăm acest conflict, luând asupra noastră odiul înfruntării.

Și dacă sunt oameni, care se plâng, că am fost prea aspri față de dinșii, nu de noi au să se plângă, ci de curentul, care — ne-e indiferent cum — s'a produs în spiritul public contra lor: noi aveam să spunem adevărul și ne-am făcut datoria.

Sunt și oameni, pe care i-am cruțat mai mult decât ei după convingerea noastră merită să fie cruțați; i-am cruțat, fiindcă nu voiam să-i jignim pe Români preo-cupați în favorul lor.

„Tribuna“ nu are nici să le facă popularitate celor ce nu știu să și-o facă ei înșiși, nici să discrediteze pe cei-ce au știut — fie ori-și-cum — să și câștige oare-care trecere.

Aceasta cu atât mai virtos, când e vorba de frații noștri de preste Carpați.

Sunt în România câțiva oameni, care fie ca literați, fie ca oameni de știință, fie ca bărbați de stat și-au câștigat iubirea și încrederea Românilor din țerile coroanei ungare, oameni, care aici la noi se bucură de mare popularitate și au multă autoritate.

Contra acestor oameni, fie ei la guvern, fie în opozițiune, noi n'avem să ne pronunțăm, nu ne putem pronunța decât atunci, când ei înșiși prin vre-o faptă a lor, ar provoca aici la noi un curent contrar celui de astăzi.

N'avem să cercetăm, dacă nu cumva greșesc Români, când îi pun pe acești oameni atât de sus: respectăm sentimentele lor și le exprimăm așa cum sunt.

Nicec smintiți ar trebui să fim, pentru-ca să putem vorbi aici la noi despre Vasile Alexandri altfel decât cu în-sufletire, și un țipet de indignațiune s'ar produce pretutindenea, dacă ne-am încumeta se atingem cu un singur cuvânt măcar pe marele poet al națiunii.

Astfel, când cu expulsarea din România a celor câțiva „iredentiști“, noi n'aveam să cercetăm, care este impresiunea, pe care această măsură aspră a produs-o în România, ci ori să tăcem ori să spunem adevărul asupra impresiunii produse aici la noi.

Dacă vre-un alt om de stat al României ar fi luat măsura aceasta, păreriile ar fi fost poate deosebite: oamenii cu judecată, politici rezonabili ar fi aprobat și atunci asprimea guvernului din România; marea mulțime însă, mai accesibilă pentru inspirațiunile pornite dela capetele inferbentate, ar fi fost cuprinsă de indignațiune. Măsura era însă luată de Ioan Brătianu, ear' aici la noi ceea-ce Ioan Brătianu face trebuie neapărat să fie bine făcut. Atât de mare e popularitatea dui

Ioan Brătianu aici la noi, atât de covârșitoare fi este autoritatea la Români din țerile coroanei ungare, încât acela, care ar îndrăzni să afirme aici la noi, că Ioan Brătianu nu știe mai bine ca ori-și-cine cum stau lucrurile, nu cunoaște mai bine ca ori-și-cine, care sunt adevăratele noastre interese, și nu doresc ca ori-și-cine prosperarea tuturor Românilor, acela, care ar îndrăzni să o afirme aceasta, ar fi om compromis, luat în ris ori considerat drept un păcătos.

N'avem să cercetăm, dacă Români din țerile coroanei ungare au ori nu dreptate și dacă dl Ioan Brătianu merită ori nu popularitatea, pe care o are la dinșii: treaba noastră e se spunem adevărul, și îl spunem în auzul tuturor, fără-ca să ne temem, că aici la noi va îndrăzni cineva se afirme contrarul.

Astfel și atunci am exprimat adevărul asupra sentimentului comun al Românilor de aici, — nu fiindcă era pentru noi o mulțumire de a-l exprima, — ci pentru-că Români voiau să se știe, cum judecă ei în chestiunea aceasta și pentru-că era în interesul cauzei naționale române, ca să se știe aceasta.

Și mai comod, și mai profitabil ar fi fost pentru noi, ca să tăcem, pentru-ca să nu ne punem în conflict cu aceia, care nu aprobau măsura ori voiau să profite de ea spre a combate pe guvernul care a luat-o: tocmai de aceea însă tăcerea ar fi fost o mișelie, un act de lașitate servilă cu scopul de a trage profit din o situațiune grea.

Am spus dar' adevărul, ne-am pus în conflict cu foarte mulți dintre cei-ce mai înainte ne sprijiniseră, și noi singuri scim, cât de mult ne-a costat iubirea de adevăr.

Nimeni însă n'a venit atunci să insinue, că „Tribuna“ e organul lui Ioan Brătianu. Adversarii noștri, atât aici, cât și mai ales în România, au profitat, ce-i drept, de ocaziune, spre a ne strica; s'a făcut însă perchișițiune la „Institutul Tipografic“, pentru-ca cu atât mai virtos să se acrediteze minciuna, că stăm în legătură cu „iredentiștii“.

Căci vorba era să ni se creeze o pozițiune grea.

Tot astfel și acum suntem puși în legătură cu opozițiunea din România,

cu „Unirea“, cu „Epoca“, cu „Răsboiul“, cu „Lupta“, cu Muscalii, cu Francezii.

De ce?!

Pentru-că așa le vine adversarilor noștri la socoteală.

Sunt și în opozițiunea din România câțiva bărbați, care au știut să și câștige popularitate la Români din țerile coroanei ungare. Nu putem dar' să ne pronunțăm nici față cu acestia altfel decât cu respectul cuvenit, luându-i drept autorități, pentru-că aici la noi ei sunt autorități.

Acest respect, datorit chiar și publicului nostru, care e preocupat în favorul acelor oameni, e luat drept pretext spre a afirma, că avem legături cu opozițiunea din România și prin ea cu Muscalii și cu Francezii.

Câtă încredere trebuie să aibă cineva în prostia omenească, pentru-ca să poată risca o asemenea afirmare!?

Nu este între Români din țerile coroanei ungare nici un om cu judecată, care nu binecuvintează pe actualul guvern al României pentru atitudinea lui față cu monarhia noastră. Căci nesuferită e chiar și acum pozițiunea Românilor din monarhia habsburgică, dar' ea ar fi cu deservire desperată, dacă în România afacerile publice ar fi conduse de oameni, care n'ar ști ori n'ar voi să întrețină relațiunile de bună vecinătate. Am fi ca paralizați, și nici o mișcare liberă n'ar mai fi cu putință la noi. Ceea-ce ne dă nouă îndrăzneala de a combate cu toată hotărârea pe actualul guvern ungar, ceea-ce ne crează situațiunea sigură este gândul, că în România este un guvern, care a știut să și câștige încrederea Europei apusene și în deosebi a cercurilor hotărâtoare din monarhia noastră și că zadarnice vor rămâne toate încercările făcute spre a pune la îndoială lealitatea silințelor noastre. — Actualul guvern din România e aici la noi popular, nu numai pentru-că în fruntea lui se află Ioan Brătianu, ci totodată și pentru-că politica externă a lui e priincioasă pentru noi.

Și de aceea aici în Ardeal, în Bănat și în Țeara-Ungurească, pretutindenea unde Români sunt oameni, opozițiunea din România, anume cea reprezentată de „Lupta“

Foița „Tribunei“.

Roma învinsă.

— Tragedie în V acte. —
De Alexandru Parodi.
Traducere de I. L. Caragiale.

Actul III.

(Urmare.)

Scena IV.

Opimia, Lentul.

Opimia.

Trăiesci?

Lentul.

Ce fericire! Puteam să ne gândim

Ca Țeii ne-or mai da-o.

Opimia.

Da, tristă fericire,

Cât Țeilor 'mi-e teamă s'aduc vro mulțumire.

Lentul.

Opimia, dă-mi fruntea, dă-mi ochii tui gingași!

Opimia (siesi.)

Nimic nu știe.

(lui Lentul.)

Pleacă curând, vreau să mă lași,

Să nu deștepti mânia cerească adormită,

Destul că până-acuma sunt tot nepedepsită.

Și simt, că n'am putere, căința 'mi-ar peri

De nu 'ți-ai face milă, de nu mai părăsi.

Aibi, Lentul, îndurare, fugi, lasemă; vezi bine

Că nu-i iertat 'n lume iubirea pentru mine.

Prea mult păcătuit-am, prea vinovată sunt.

Destul.

Lentul.

Tu vinovată?

Opimia.

Vai! da.

Lentul.

Ce jurământ

Din sufletu-ți, vrodată, rostit cu voie 'ntreagă

Spre jertfa tinereții în est altar te leagă.

Căci pontifex, de mică, din leagăn te-a luat;

Părinții tui cu lacrimi zadarnic l-au rugat:

„Prea-sfinte, fă-ți pomană și lasă-ne copilă“,

Căci dînsul, nenduratul, smulgându-te cu sila,

Din frageda ta vîrstă în templu te robi.

Nefericitu-ți tată de dorul tui muri;

Ear' maică-ta sârmana, cu mințile perdute,

'Și-a dat și ea sfârșitul — scii cum . . .

Opimia.

Dureri trecute . . .

De ce 'mi-aduci aminte.

Lentul.

Acela-i vinovat,

Ce făr' de voie-ți roabă altarului te-a dat;

Acela-i vinovatul ce făr' de-a ta știință

Și sufletul sdrobindu-ți, jură la Țeii credință

În locul tui, mințindu-i. Tu nu ești și n'ai fost

Decât o jertfă numai.

Opimia.

Dar' sfântul adăpost

Îmi dete adumbrire, de Țeii mă primiră

Sub vîlul fecioriei; Români mă cinstiră —

Și eu, nelegiuita, pe Țeii am necinstit

Mănjindu-le prea-sfântul altar.

Lentul.

Nelegiuit

Am fost și sunt eu numai. A ta nelegiuire

O sfântă îndurare a fost.

Opimia.

A fost iubire,

Mustrearea nu mă 'nșeală, a fost iubire chiar.

Lentul.

A fost! . . .

Opimia.

Și încă este. Cercat-am înzădar

S'ascund durerea crudă sub care m'abătusem

Pierdînd ori-ce nădejde fiindcă te pierdusem.

Mă roade doru 'n suflet, mă arde rana lui

Adîncă. Fugi, dă-mi pace! căci nu vreau să-ți

repu,

Viața pentru mine. Aicea ne pîndesce,

De-aproape bănuiala. Fugi, Lentul părăsesce

Aceste locuri.

Lentul.

Spune-mi, iubito, mă iubesci?

Opimia.

De câte ori 'ți-am spus-o, și minte? crud ce ești!

Lentul.

De mă iubesci, degrabă, să vii, să fugi cu mine.

Opimia.

Eu?

Lentul.

Altfel, stînd aicea, e moarte pentru tine, și

Și nu tu se cuvine să mori, ci altul.

Opimia.

(în parte.) Țeii!

Va fi sciind (tare.) Sunt oare amenințată?

Lentul.

Vrei

Să tănuiesci de mine primejdia ta? — și poate

Gîndesci că nu știu încă nimic? Te 'nșeli,

știu toate.

Vai!

Opimia.

Lentul.

Să plecăm.

Opimia.

De lege tu, vrei să mă 'ndoiesc?

Să fug, să piară Roma, pe Țeii să-i amăgesc?

Lentul.

Sunt om în toată firea, și-n visuri nu pot crede:

Acestea-s visuri.

Opimia.

Visuri? Uitatu-ți-ai, se vede,

De Țeii 'nfricoșată? uitat-ai ceasul rău,

Când fără cunoștință cădui pe pieptul tui?

Când sufletu-mi, cu sete din gura ta fierbinte,

Sorbi fărădelegea? Atunci — atunci, și minte!

Pămîntul, de când lumea statornic, se clăti;

Vîzduhul fără margini ca sângele roșii;

Din patru părți a lumii se rupse vijelie,

Și Roma sguduită trosni din temelie. —

În templu îngrozite fecioarele plîngeau,

Și flăcările sfinte pe vatră se stîngeau,

Când și Fecioara-Vesta, vedenie 'ncrunțată,

Pe-a vetrii ei cenușe ivindu-se d'odată,

Strigă răsunătoare cu glas plin de flori:

„Vai ție blăstămată ce țetate, ai să mori!“

Di cruntă de prihană de cobe și de jale,

Când Roma fu să vadă peirea slavei sale!

Lentul.

Norocul! întemplantarea!

Opimia.

Că patria se surpă sunt eu de vină, eu,

Și voiu să-mi spal păcatul.

de „Epoca“ și de „Răsboiul“, care nu mai scie nimic sfânt, ci tărăsece totul în noroiu, opozițiunea aceasta, care a proclamat abuzul de libertate în maximă de stat și face speculă cu aspirațiunile noastre naționale, această opozițiune e detestată, și aici la noi lumea nu înțelege cum aceia dintre opoziționali din România, ale cărora nume sînt pronunțate cu respect, ar pute să facă vre-odată cauză comună cu această opozițiune.

Numai nisce oameni tîmpiți ar pute să iee în serios afirmarea, că facem noi cauză comună cu ea.

Oamenilor, care compun actualul guvern al României, puțin le va fi păsând, dacă sînt ori nu susținuți în coloanele „Tribunei“, și nici că ni-se cuvine nouă să-i susținem ori să-i combatem. Atunci însă, când în coloanele unui țiar guvernamental de aici se afirmă, că avem legături cu opozițiunea din România și prin ea cu dușmanii adevărați ori presuși ai monarhiei, nu ne rămâne decât să protestăm cu toată hotărîrea contra acestei afirmări nedrepte.

Ne este indiferent ce vor fi făcînd colegii nostri dela „Gazeta“ și dela „Luminătorul“: noi însă, pentru noi, declinăm onoarea ce ni-se face, o declinăm, pentru-că ea nu ni-se cuvine și mai ales pentru-că am intra în conflict cu sentimentul comun al Românilor de aici, dacă n'am declina-o.

Nu ne este însă iertat să ne mîrginim la atît numai, ci sîntem datorți să și lămurim publicul român asupra cauzelor, pentru care se născocesc insinuările de felul acesta.

Ori-și-cît s'ar svêcoli adversarii nostri, „Tribuna“, înființată și susținută de un grup de oameni, care atît ei prin ei, cît și prin legăturile lor cu alții însemnează ceva, este în viața publică a patriei noastre un factor, pe care nu poate nimeni să-l ignoreze. Și dacă este adevărat, că „Tribuna“ aceasta e organ al ideilor de ordine și de legalitate, atunci toți aceia, care au intrat ca agenți în simbria actualului guvern, nu mai au nici o însemnătate, de oare-ce serviciile lor sînt de prisos și nu mai prețuiesc nimic. Pentru-ca ei să însemneze ceva, pentru-ca să fie trebuință de serviciile lor, pentru-ca ei să fie bine plătiți, „Tribuna“ trebuie neapărat să pînă primejdioasă, pusă în legătură cu oarecare dușman, o adevărată calamitate publică. — Și de aceea se născocesc fel de fel de prapăstii spre a face ca lumea să creadă, că în dosul „Tribunei“ e vre-o grozăvenie, de care numai „patrioții“ pot să scape „patria“ și națiunea maghiară.

Ei bine! tactica aceasta e și învechită, și proastă: chiar nici la un popor lipsit de educațiune politică ea nu poate să ducă departe.

Adresă de aderență.

Alegătorii români din cercul electoral al Chișineului au adresat dlui General Traian Doda următoarea scrisoare:

Mult Onorate Domnule Deputat!

Alegătorii români din cercul Chișineului, în conferența ținută astăzi, cunoșcînd prea deamna și bărbăteasca declarație, cuprinsă în literile adresate presidentului camerei deputaților, prin care ai arătat evident, că de nedreptăți sînt Români, declară în unanimitate, că aderează la enunțațiunile cuprinse în acele litere; și felicitându-Te din inimă, roagă pe Dumnezeu, ca încurajat de stîm și iubirea tuturor Românilor, să Te învrednicească a lucra încă mulți ani spre binele patriei și al națiunii.

Dat în conferența alegătorilor români din cercul Chișineului, ținută în Chișineu la 22 Noemvrie 1887.

Mihailu Veliciu,
președinte.

Gavrila Lazar,
notar.

Altera pars.

Cetim în numărul dela 14/25 Noemvrie a. c. al „Luminătorului“ din Timișoara următorul articol, pe care îl reproducem, pentru-ca să vadă toți Români, ce fel de oameni sînt între cei „chemați“ a susține „cauza națională română“.

Timișoara, în 24 Noemvrie 1887.

Încă nu se scie pozitiv și precis: fi-va răsboiu, ori ba? Care cu care putere se va bate? România intra-va și ea în răsboiu, ori ba? și totuși unele patriotice de mult au slevat în publicitate cestiunea: „Cine va apăra Ardealul?“ „Ce va face România?“ și o resoală — de minune!

Pricepam pe savanții scriitori ai jurnalelor patriotice și bine le cunoaștem intențiunea ce o au, când se ocupă de astfel de cestiuni și le încheie cu referenul: „Români sînt agitatori, trebuie umplut Ardealul cu honveți și cu miliție regulată“, „Români sînt gata să deie mîna cu ori-și-cine în contra țerii“ s. a. s. a., dar' nu pricepem de fel pe unele foi române, atît din patrie cît și din România, cari răspund la aceste apucături fariseice și vulpesci și răspund și ele bărbătește cu: „Cine va apăra Ardealul“ și „cu cine ține-vor Ardelenii?“ mînînd apa pe moara vulpoilor patriotici și secundându-le de minune!

Nefericită politică mai este și asta! Nefericirea devine însă mai mare și mai nepricepută atunci, când observăm că o astfel de foaie română „secundează“ patrioticele, care aproape în fiecare număr al seu își dă titlatura de „organ al partidului național“, de organ ce s'a pus în serviciul partidului național și cel puțin de o sută de ori a întonat în coloanele sale, că „representă opiniunea publică (politică) a Românilor“ etc.

Aceste cestiuni politice(?) se discută cu un liberalism(?) mai mare și cu zel(?) mai întocat românesc(!) în unele foi din România, ear' noi, cari le cetim, rămînem încremeniți de naivitatea lor, și și de și de ne așteptăm la eventualitatea de a vedea pe marele nostru premier luînd cuvîntul în parlamentul ungar și a dovedi în auzul lumii și al Europei, că partidul național român într'adevăr este inamic și trădător al patriei și de a ni-le încărca în spate drept crime și păcate, folosindu-le ca pretexte pentru scopurile sale contra neamului nostru! Minune va fi,

dacă șiretul C. Tisza, nu se va folosi de această ocaziune binevenită în cutare moment de strîmtoare, sau în eventualul cas, când împregiurările i-ar șopti ca să mai încete cu apăsările în contra noastră.

Intr'adevăr caută să admirăm atît zelul(?) cît și neprecauțiunea respectivelor foi române, manifestate în aceste fatale „cestiuni“.

Și noi sîntem aderenți ai „partidului național român“, și cunoaștem încă din copilăria noastră scopurile și ideile politice ale bărbăților de frunte în politica noastră și a datătorilor de ton în ea, precum sînt d-nii Mocsonyi, Babeș, Barițiu s. a. s. a., dar' mărturisim — la unul D-șeu, — că astfel de bazaconii, precum sînt cele ce le vom reproduce mai jos, nici odată nu le-au trecut prin minte, nu le-au pronunțat nici în public nici în secret sau confidențialmente, nici sînt luate sau măcar numai ascunse în programa politică a partidului național român. Și pentru-că sîntem convingși despre acestea, siliți sîntem să protestăm cu toată puterea condeiului în contra dispuței ce se mîna în cestiunile de sus, în contra falselor și mincinoaselor presupuneri, pe cari noi nu le putem considera de altceva, decît de insinuări urite față de partidul național român.

Nu ne vom amesteca în vorbe cu colegii din țeara noastră, pentru-că aici se scie de toți, încât este ea ori ba „organul partidului național român“ și cum-că a cui „opiniune generală“ reprezintă; dar' vom adresa câteva observări confrăților dela jurnalul „Unirea“ din România, în scopul ca să ne înțelegem, să ne luminăm în dragoste conațională, că ea și scriitorii sei în cestiunile și articoliile ce ne privesc pe noi, să nu ne inducă poporul nostru nici în ispită și rătăcire, dar' nici pe cetitorii și pămîntenii României, cari doară sciu ceva de noi, se interesează de noi, ori chiar contează la noi. Credem, că le facem sincer serviciu, spunîndu-le: „să nu facă conta“ — fără noi.

În nrul seu dela 16/4 a. c. reproduce „Unirea“ un articol subsemnat de „Un bătrîn transilvănean“ (3 erori în 3 cuvinte) și intitulat: „Cu cine ține-vor Ardelenii?“ și „bătrînul“ vorbește despre noi și în numele nostru întocmai ca un avocat provădit cu formula plenipotență și apoi ce vorbește?

Cerem seusa procurorului nostru regese, ca să putem cita unele construcții mai moderate din nimitul articol al „bătrînului transilvănean“, ca să-l putem combate. El scrie:

„Ce au dovedit, în adevăr, pînă acum faptele istorice pentru Români de preste munți? Au dovedit, că fără folos vîrsatu-și-au sîngele pentru mon. habsb.; că purtarea lor pe cîmpul de bătaie n'a fost nici odată comptată în politică; că întărirea monarhiei a fost totdeauna o slăbire pentru ei“.

„Întrebați dar' pe cel din urmă țeran de dincolo, ce au să facă Români de dincolo în cazul unui răsboiu și vî va răspunde: „Mergem și cu dracul numai să scăpăm de Unguri“.

„O vorbă ca o sută: Români de preste munți sînt dușmanii Ungurilor și vor da mîna ori-și-cui, care le o va întinde pe a sa, spre a aduce la reson, într'un comun efort, acest bicu omenesc“.

Auțiți minciuni și presupuneri false, ca ăstea!

Ei bine, dl'or dela „Unirea“, ce politică urmăriți cu de ale de acestea?

Dacă nu cumva voiți se faceți lumea a crede, că, deși proverbul cunoscut dice: „pisica cu clopoțel nu prinde șoareci“, dle-voastre și „bătrînul transilvănean“ (pisica politică cu clopoțel) totuși vreți să prindeți șoareci, — atunci noi, nu vî pricepem.

„Faptele istorice“ la cari vî provocați, ori nu le cunoașteți, ori le ignorați din adins! Noi scim, că tocmăi când Monarhia noastră era mai tare, adecă pe timpul Mariei Teresia și al absolutismului, atunci ne-a mers nouă mai bine! Scim și convingși sîntem, că și astăzi, dacă monarhia ar fi mai tare decît e, cu mult mai bine ni-ar merge! . . .

De unde, dela cine ați auțit dle-voastre, că Români de aici „vor merge . . . și cu dracul“, și vor da mîna ori-cui?

Cine v'a spus și v'a convins despre ceea-ce susțineți cu atîta pozitivitate, că: „Români de preste munți sînt dușmanii Ungurilor“?

Pare-ni-se că „bătrînul“ nu mai aude exact, deși auțind ceva, a înțeles rău, foarte rău. . .

Ei bine, dl'or, nu vedeți că în zelul părut al domniilor voastre, ne calumniați, dați Ungurilor atest și confirmați aceleași calumii, pe cari nu noi, ci șovinisti maghiari înșiși le-au scornit asupra capului nostru?!

Nu vedeți, că prin de ale de acestea, prin scornituri goale, prin tese basate pe părerea domniilor voastre, sporiti argumentele șovinismului maghiar, aceleași argumente, cu cari și prin cari și pentru cari își motivează ei procedul lor față de noi, ne înțegresc înaintea Monarhului, a lumii întregi, ne timbrează de agitatori, de conspiratori, și ne apasă, persecută și sugrumă politicese?!

Vî rugăm cordial să înțelegeți și să pricepeți aceasta.

Credem și admitem, ca o poftă firească, că România, de cumva ar avé de scop a să lăți, dându-i-se ocaziune binevenită, s'ar uita cu coada ochiului spre părțile locuite de Români și învecinate cu ea, din monarhia noastră; căci care stat din lume n'ar avé poftă de a să lăți — dacă poate? Dar' ceea ce scim și experiam pînă astăzi, este cu totul altceva!

Noi așa scim, vedem și pricepem, că statul României, ca atare, și pămîntenii autochtoni ai României nici că visează de una ca aceasta, „nici habar“ n'au de noi! Ci cei-ce se ocupă cu idei de acestea, cei-ce ar dori se ne înghită pe noi, nu sînt alții decît tineretul, ce de un an

doi ne-au părăsit pe noi, și-au părăsit vetrele lor străbune; numai acestia cred, că precum „și-au luat și transportat „pinkel“ u lor în spate preste graniță așa ar voi și pute duce și Ardealul, Bănatul și unele părți ale Ungariei — în România, și ar ferici (?) această țeară, sau cel puțin pe dinșii s'ar ferici.

Însă de, ce să faci, dacă una ca aceasta nu se poate?! Nu le rămîne nici lor nici nouă alta decît să ne gîndim și ocupăm de actualitate, lăsînd viitorului ca să lucre și realizeze el însuși ceea-ce va voi și pute să facă — fără întrebarea, ascultarea și conlucarea noastră.

Le-o spunem dar' confrăților dela „Unirea“ că rău, foarte rău serviciu fac atît cauzei noastre, cît și eventualelor scopuri ale României — dacă le-ar fi avînd — cu ocuparea sau cucerirea părților locuite de Români din monarhia noastră austro-ungară!

Le-o spunem cu mult mai multă întinare că rău, foarte rău cunoșc sentimentele noastre ale aderenților adevărați ai partidului național; că ei amar se înșeală; că Români naționali de aici nici odată și nici în viitor n'au dat și nu vor da mîna cu nime, absolut cu nime, nici cu România, dacă ar veni aceea în contra țerii noastre. Dacă dușmanii sau inimicii țerii și ai monarhiei noastre vor fi mai tari și vor rămîne biruitori, ei vor pute cucerii din țeara noastră cît va voi D-șeu; ma ei se scie, că numai preste cadavrele noastre și preste sîngele nostru au se treacă și străbată în țeara noastră!

Și acesta este un lucru nu de prefacere ci natural.

Nu este nici un popor sub soare, cu atît mai puțin sîntem noi, Români din monarhia austro-ungară, care de sine ar dori să se vadă sub stăpînirea cuceritorului, fie el ori-cine, carele față de cel cucerit n'are nici un deoblegament, ci numai drepturi; și n'are alt scop, decît să și mulțamească setea și foamea din sudoarea și sîngele poporului cucerit!

Aceasta o sciu bine popoarele toate, și o scie și poporul român din Austro-Ungaria.

Apoi nici dor, nici trebuință n'avam de cuceritori!

Avem noi aici națiune proprie, recunoscută prin lege; avem biserică, școală națională; avem stat organizat; avem, cu un cuvînt, tot ce ne trebuie și ce recerut este pentru viața și dezvoltarea noastră națională-culturală — n'avam lipsă nici trebuință de cuceritori, cari să ni-le întemeieze de nou și doară mai bine (?)

Și dacă deocamdată nu sîntem mulțumiți, dacă actuala stăpînire politică nu ni-le respectează, ne persecută și amărește, aceasta este cu totul tot alta, ce alte consecințe are. Vom lupta pe cale constituțională dar' nu vom da mîna cu dracul. Noi scim că deocamdată, și în mare parte înșine sîntem vina la multe rele, dar' convingși sîntem că veni-va timpul când situațiunea noastră se va schimba spre bine. Trebuie se vină acest timp, căci bine vedem cumcă stăpînirea noastră politică de acum este în rătăcire, este orbită de patimă și de frică nemotivată; că ea înșasi păcătuesce, lucră spre propria sa stricare și dărîmare, și astfel de păcate — trecătoare sînt.

Fapte, nu vorbe. Fapte rezolute și bărbătesci, fapte eroice, precum e faptul marelui nostru general și strateg politic, al dlui Traian Doda, acestea vor deschide ochii împăiangeniți ai stăpînirii noastre, ele ne vor îmbunătăți starea; de acestea ne trebuie multe, și când le vom avé — atunci vom învinge, dar' nici decît prin „dușmănia“ noastră cu „Ungurii“.

Toate necazurile și amărăniunile noastre actuale nu pot îndreptăți pe nime a presupune despre noi, sau plane a afirma în numele nostru că: „vom da mîna și cu dracul“ în contra țerii și monarhiei noastre, că sîntem „dușmanii Ungurilor“.

Protestăm deci solenel — ca aderenți ai partidului național român!

Corespondență particulară

a „Tribunei“.

De lîngă Someșul-mare 1887.

În scrisoarea trecută am fost amintit, cum-că pre lîngă neajunsurile, cu care are a se lupta economicul în țîna de astăzi, mai este încă și încercat de detorii, ca și însuși statul. Aceasta nu este o afacere bagatelă, ci din contră, este una dintre cele mai importante, este o afacere care își are chiar o însemnătate politică. Ce va se dică „sărăcia“, și de câte lucruri nu este capace omul sărac, trebuie să o scim și să o vedem jucîndu-și o deosebită rolă, chiar în zilele aceste. Scim, că de omul sărac te poți folosi ori-și-cînd ai trebuință. Fă-l se comită ori-ce crimă, și o va face. Ba nice nu trebuie îndemnat, căci face, adese-ori din indemnul seu propriu, multe de toate.

Popor materialmente sărac — înseamnă țeară săracă. Și cum-că Ungaria trebuie să este foarte săracă, o scim cu toții, nici nu mai încape îndoială, și nici nu mai poate fi loc de discuție. Și în Ungaria este poporul mai cu seamă scăpătat de pe timpul cămătărilor celor groase. Câți proprietari de pămînt au ajuns încă pe acele timpuri la sapă de lemn; și încă câți alții nu-și plîng zilele astăzi, avînd a plăti interese preste interese parte la privați, și parte la deosebite casse de păstrare, sau chiar și la alte fundațiuni private.

Trebuie se recunoaștem, cum-că a fost un șir de ani din cei mai nefavoritori pentru eco-

Lentul.

Sărmană, nu scii oare

Ce moarte-ți pregătesce osînda 'ngrozitoare?

Opimia, (măndră dar' apoi perțîndu-și avîntul)

Ba — sciu că sînt urmașă a unui neam măreț,
Că mă cobor din Fabii.

Lentul.

Da, moșii tîi, cu preț,

De jertfe și de sînge, mărirea-și cumpărără;
Tu cugeți la osînda, nu cugeți la ocară.

Opimia.

Ocară!

Lentul, (apăsînd pe amînunte).

Dar' osînda? osînda? Un mormînt

Adînc și rece, negru și surd; jos pe pămînt,
Batjocură odichnei, o pătură de paie;
O candelă ce arde cu sarbădă vîpaie;
O strachină cu lapte, o pîne, un urciur
Cu apă — hrană pentru o țî — și acolo te-or
Inchide . . .

Opimia (îngrozită.)

Taci!

Lentul.

Acolo, de vie 'nmormîntată,

Zidită pe vecie, ca morții toți uitată,
In prada desnădejdi, cu sufletul sdrobit,
Cu mințile pierdute de chinul tîu cumplit,
Isbindu-te nebană cu fruntea de pîrete,
Să mori în bezna gropii de foame și de sete!

Opimia (îndesîndu-se de spaimă lîngă el.)
Da, să fugim! Ai milă și scapă-mă de-aici!
'Mi-e spaimă!

Lentul.

Vino, vino . . .

(O tărăsce.)

Opimia (se lasă a fi tîrîtă cîtiva pași.)

Așa . . .

(Se smulge apoi, îl înlătură și se întoarce cu hotărîre.)

Nu, nu!

Lentul.

Ce țîci!

Opimia (hotărîtă.)

Aș vré să scap, așa e, căci moartea mă 'ngrozese,
Dar' glasul datoriei să mor îmi poruncese.
Vestală și Romană — mă simț că n'aș pute
Să fug cu tine 'n lume, să las în urma mea
Pe neamul meu necinste și vecinică rușine,
Să las mînjit altarul și patria 'n ruine!

Lentul.

Decât în fugă, altă scăpare nu găsim!

Opimia (cu gând.)

Așa?

Lentul (înțelegîndu-i gîndul.)

Voiesci?

(Hotărîndu-se într'o clipă.)

Atuncia, primesc. Da, să sfîrșim

Viața împreună.

Opimia (aruncîndu-i-se în brațe.)

De mă iubesci . . .

Lentul.

. . . Da, fie!

Osînda-i mîntuire și moartea cununie!
Mormîntul unul singur e gata pentru noi,
Ca și-n pustiu morții să fim tot amîndoi,
Cu sufletele noastre de veci nedespărțite,
Prin noaptea vecinicii să sboare fericite!

(Va urma.)

nomie. Și atunci când și natura se conjură la ruina și nefericirea omenirii, apoi înzadar sînt toate bugetele țerii, căci de-o parte venite nu sînt, iar' de altă parte spese nu ar trebui să se facă — a conto.

Aceasta ar fi rezultatul unui om adevărat politic. Nu așa însă se urmează în Ungaria. În acea Ungarie care își dă aerul de putere mare, fără să-și facă calculul cu ea singură, și fără ca ea să-și vadă „sărăcia” și neputințele.

Ungaria însă este datorii ca „stat”, iar' Ungurii ei gem în datorii ca „oameni”. Și după-cum statul unguresc își pune datoriile așa dîcînd de pe un umăr pe altul, tot asemenea fac și popoarele ce o locuiesc. Ear' dacă Ungaria are pe ce să se razime — atunci în țările ei de bancrotă, se nu se razime pe locuitorii ei, fie aceștia Unguri sau Germani, Români sau Sași, Slovaci sau Croați. Căci din aceștia a bună seamă ajutor nu va primi. Nu va primi dela locuitorii ei, pentru-că dînsii singuri strigă după sprijin — fără însă a-i auzi cineva, nici chiar executorii.

Astfel stă Ungaria în general pe nisele picioare de tot slabe; și încă miune, că cum de mai stă?

În ceea-ce privește părțile someșene, trebuie să dîcem, că acest finut, care în un timp joacă o rolă comercială cu vitele, mai cu seamă cu vitele, astăzi ca toată Ungaria este pe patul morții. Un noroc mare, foarte mare, au avut locuitorii ținutului năsăudean cu reuniunile de păstrare, și cu deosebire cu Reuniunea „Aurora” din Năsăud.

În timpul cametelor celor mari „Aurora” vine în ajutorul poporului, și scăpându-l din mâinile „lipitorilor satelor” poporul începe mai cu ușuritate a se mișca, și în ori-ce împregiurări ale vieții scia și scie cum-că are un ajutor pentru popor fiindcă avînd garanție poate a-și acoperi lipsele cu împrumutul ce face.

Ear' astăzi în primumul sunt mai multe atari instituțiuni salutare, așa în Năsăud: două reuniuni de păstrare: în Rodna: una și în Ilva mare: una.

Dacă vom cerea astăzi cum stă poporul din ținutul Someșului-mare, atunci îl aflăm mîntuit de cametele cele groase ce trebuia să le dea Jidanilor.

Poporul nostru este astăzi mai cu seamă dator sau la una din aceste reuniuni de păstrare, sau la fondurile școlastice confesionale, sau la fondurile bisericesti.

Constatăm cum-că este dator.

Este însă o mare fericire pentru econom, că în aceste timpuri grele pentru dînsul este cruțat din partea creditorilor săi, căci și acești creditori sînt sânge din sângele lui, și acești creditori vîd și simțesc cu câtă greutate subsistă economul astăzi. Numai aceștia vîd, nu însă și stăpînitorii lui, cari numai și numai la aceea cugetă cum ar pute mai mult se scoată de pe spatele economului. Nu cugetă însă la aceea de loc, că din ce trăiesc economul... poporul geme în nefericire, ear' glasul lui vîd sună în puște. Ne temem, că atunci când 'i-se va auzi glasul, va fi prea târziu.

Dîcem dar', că poporul sărac, înseamnă țeară săracă. Și încă Ungaria este săracă, această sărăcie își are — sau își va avea și însemnătate politică. Ear' despre această însemnătate politică, ne rezervăm dreptul în proxima scrisoare.

Cronică.

Bustul Monarchului. Un bust monumental al Maiestății Sale Monarchului va fi așezat în vederea publicului cu ocaziunea expoziției internaționale artistice din Viena, care se va deschide în primăvara anului 1888. Bustul e de mărime colosală, e cioplit din marmoră fină de Alois Strobl și are o greutate de 50 de centinare.

Serviciu divin. Ieri, Duminecă s'a celebrat în biserica gr.-or. din suburbiul Iosefin de către capelanul c. r. campestru Simeon Popovici și părintele P. Simion un serviciu divin, la care au luat parte soldații gr.-or. din garnisoana întreagă și muzica militară a regimentului Nr 31 de infanterie. După încheierea serviciului divin muzica a executat imnul național și în urmă părintele Popovici a ținut o cuvîntare bine simțită.

Sciri militare. S'a pensionat ca invalid căpitanul cl. I. Florian Domide dela reg. de inf. Nr. 63. — 'Și-a depus șargea locotenentul Xenofon Roman dela rg. Nr. 31.

Dieta ungară 'și-a ținut prima ședință după încheierea delegațiilor, la 24 l. c. Aceea a fost foarte scurtă. Ședințele meritore se încep ad. Până la feriile Crăciunului au să se delibereze, conform dorinței guvernului: proiectele de lege despre monopolul tutunului, despre dările de consum, despre competențe, despre provisorul de budget pentru primul trimestru din

1888 și despre prolongirea concordatului financiar cu Croația-Slavonia.

Stipendii de stat. Pentru anul curent și anul viitor școlastic la politechnicul budapestan se dau 9 stipendii de stat, fiecare de 300 fl. Aceste se vor da la 4 absolutori ai politechnicului născuți în Ungaria, la 2 născuți în Ardeal și la 3 născuți în Croația și Slavonia. Suplicile sînt a se adresa rectorului politechnicului până în 31 Decembrie a. c.

Un nou meted de îmbrăcăminte pentru soldați. Am amintit și noi, că infanteristii armatei noastre au să fie îmbrăcați mai ușor, într'un mod mai corespunzător și mai îndemnatic. Începutul s'a făcut cu regimentul 89. Ranița (Tornister) e pe jumătate mai mic ca cel de până acum; cartușiera e cu două despărțiri și cuprinde loc de 40 cartușe, două porțiuni carne și două porțiuni de conserv. Curelele de peste brâu sînt mai înguste și au cătaramă la mijloc nu dinainte; Ceașca (Eszschale) rămîne cu totul afară, de oare-ce în loc de ceașcă se folosește capacul căldării de fert, plosca de câmp e fără păhar, ea e de tinichea obdusă cu pânză și nu se va mai purta peste umăr, ci legată simplu de încingătoare între baionet și cartușieră. Tașca de pîne (Brodtsack) e făcută dintr'o materie care nu absoarbe apa, se va purta ca și până acum. Mantaua nu se va mai lega de peste umărul stîng de-alungul preste pept, ci se va lega întocmai ca o cunună în giurul raniței (Tornister). În urmă fie-care soldat va primi o cămașă de lână pe sub cămașa de pânză, și astfel tigla (Aermelleibel) nu se va mai folosi de loc.

Sinuciderea unui preot. Popa sêrbese din Răczalmás, Gregoriu Amizits s'a sinucis Sâmbătă cu revolverul. Motivul sinuciderii se dîce a fi fost desperarea, căci popa suferea de o boală incurabilă.

„O comună revoluționară.” Din Timișoara sîntem informați, că viceșpanul comitatului Timiș pregătește un nou plan de răsbunare contra locuitorilor din Cuștei. Viceșpanul Ormos stăruie, ca „revoluționarii” din Cușteiu să iee lumea în cap și în locul lor să așeze de oare-ce Maghiari sărăciți sau Ciangăi din Bucovina. Oficiul „Nemzet” este informat, că „starea revoluționară a comunității Cușteiu are influență și asupra celorlalte comune învecinate. — Comentar nu trebuie, faptele vorbesc și ne arată infecția administrației, care joacă rolul de agent provocător.

O fată răpită de călugărițe. Diarului „Neues Pester Journal” 'i-se scrie din Certe, că în Dumineca trecută a dispărut din casa părinților ei o copilă de 18 ani, Fernandina Cordhorne. De oare-ce fata a fost crescută într'o mănăstire la Condoiu și surorile din mănăstire au încercat de mai multe ori să o amăgească la ele earăși, părintele desperat a făcut arătare poliției și a vizitat mănăstirea cu de amănuntul. N'au gosit-o. Într'aceea poliția a primit scirea, că fata se află într'un hotel din Montpellier întovărășită de două călugărițe. Părintele cu polițiștii au alergat acolo, au prins pe călugărițe, s'a luat apoi un protocol și s'a constatat, că acele două surori erau Celesta din ordalul Franciscanelor și Maria Arsenă din schitul St.-Salin și ele au fost plătite, să fure pe fata de 18 ani pe seama unui popă.

Solidaritatea slavo-română. Dl Dr. Iulius Grégr, directorul și proprietarul diariumului ceh „Narodni Listy”, a ținut Dumineca trecută în Praga un discurs, care a fost foarte mult aplaudat — scrie „Românul”. — Orator a vorbit despre necesitatea de a stabili o solidaritate între toate naționalitățile amenințate de hegheonia germano-maghiară. Solidaritatea între Slavii și Români din ambele jumătăți ale monarhiei austro-ungare va fi pusă ca punct principal al partidei Cechilor tineri, pentru cari cea mai înaltă expresiune este dl Grégr.

Comunitatea de avere a fostului regiment sêrbese bănățean Nr. 14, care în urma neconștințioasei și relei administrațiuni devenise încărcată cu datorii pasive enorme și prin urmare era să cadă în concurs, după-cum ne raportează „Foaia Diecesană” va trece definitiv în administrațiunea statului din 1 Ianuarie 1888 încolo. Eată unde vin lucrurile, dacă lipsește conducerea unitară conșcie de scop, eată rezultatul tendențelor separatistice trăgînd fiecare comună jar la oala sa.

Cântăreața Pignatelli nu mai voiesce să cânte în public, ea s'a certat cu cafetierul în al cărui local se îndatna să cânte. Dînsa a adresat diariumului „Budap. Tagblatt” o scrisoare, în care mulțumesc publicului maghiar pentru buna primire și ospitalitate. Eată un pasagiu din aceea scrisoare: „Motive de o natură sîlnică mă fac a mai rămîne în Budapesta fără voie. Dar' această silă îmi e dulce și eu rog publicul, să-mi păstreze și mai departe ospitalitatea de până acum: această unică rază de lumină în noaptea grijilor și necazurilor”. La aceasta scrisoare diarium budapestan face următoarea observațiune: „Sêrmana priceasă! Face aceste „motive de natură sîlnică” nu sînt ceva conturi de tot neplătite ori doară lipsa de spese de călătorie?” — Dar' bine 'i-o mai dîce!

Recuier pentru Maria Teresia. În biserica universității din Budapesta se va celebra mâne la 29 Noemvrie n. un recuier pentru regina Maria Teresia. Mâne vor fi anume 108 ani, de când a murit regina.

Supușii austro-ungari în România. „Correspondența Politică” 'i-se comunică din București: Ministrul plenipotențiar al Austro-Ungariei, comitele Goluchovski, și consulul general austro-ungar, cavaler de Suzzara, iau măsuri ca să deie o altă organizare cu totul nouă, cestiunii sprijinirii cetățenilor austro-ungari din România. Numărul Austro-Ungarilor din București, cu toate că în matriculele consulatului sînt trecuți numai vre-o 8000 până la 9000, se urcă la 30 până la 40 de mii, dintre cari partea cea mai mare se găsește în mare miserie. Numitele persoane vor face în curînd în această privință un apel către camerele de comerț din Austria și Ungaria.

Convenția comercială româno-turcească. „Monitorul” dela 25 Noemvrie n. publică convenția comercială româno-turcească, carea se bazează pe cea mai mare favorizare reciprocă și va ține până la anul 1891.

Convenția comercială între România și Franca. Cetim în „La Liberté Roumaine”, că ministrul plenipotențiar al Franței la București, dl Coutouly, a început a discuta bazele încheierii convenției comerciale și a cerut ca și Franca să beneficieze de concesiunile ce România a acordat Turciei. Se speră, că pe această basă convenția se va încheia.

Germania și Rusia „Le Nord”, organul din Bruxella al oficiului de externe ruse, constată că posibilitatea restabilirii bunei relațiuni dintre Rusia și Germania.

Principele moștenitor al Germaniei a adresat, după-cum împărtășește „N. W. Tagbl.”, scrisori prințului de Wales, marelui duce de Baden și Principei de Coroană Rudolf, în care a făcut împărtășiri detaliate despre boala lui și 'și-a luat totodată dela adresanți cele mai duioase adiouri.

Introducerea prințului Wilhelm din Germania în agendele statului „Die Post” împărtășește, că la un ordin al împăratului, prințul Wilhelm va fi introdus prin ministrul de finanțe în afacerile acestui resort și succesive și în celelalte ramuri ale administrației statului.

Mama principelui Ferdinand de Coburg a sosit la 26 l. c. în Sofia. Primirea ce 'i-s'a făcut a fost foarte simpatică.

Crisa din Franca. Generalul Saussier a adresat lui Thomson, redactorului-șef dela jurnalul „National” următoarea scrisoare: „Iubite amice! Cu toate că e ciudat a refusa o candidatură ce nu s'a oferit pentru un post ce nici nu a devenit vacant, țin de lipsă în fața polemicii ce se naște a declara, că eu nu sînt candidat pentru presidenția republicii. Binevoiesce deci a ruga pe pușinii amici ce-i am în cameră să nu-și risipească voturile pentru mine.”

Se asigură, că foaia oficială va anunța, că cabinetul Rouvier 'și-a retras demisia.

Dece ani înapoi. Acum de curînd a apărut la Petersburg o broșură sub titlul „Dece ani înapoi”, în care se dîce, că în ce privește experiența militară, armata rusească este mai pre sus decît toate celelalte armate europene, deoarece Rusia a purtat războiul acum dește ani, pe când celelalte armate europene de multă vreme nu sînt decît armate de pace.

Grăsime extraordinară. Un om cunoscut prin grăsimile lui, Berthelot cu numele, de profesiune spălător, a murit de curînd în Trouville. Acest om avea o greutate de 220 chilogramme; opt oameni abia au putut ridica cosciugul pe carul de morți. Cosciugul avea o lărgime de 1 metru și 5 centimetri și înălțimea de 1 metru și 10 centimetri.

Laptele în Siberia. Poporul din Siberia își cumpără laptele înghețat ca sloiul. Laptele se îngheță în diferite forme și ca să fie mai practicabile pentru transport formelor înghețate li se dă și un mâner, ca la un ulcior. Astfel copiii din Irkutsk în loc să ceară o ceașcă de lapte cer o bucață de lapte poporul nu dîce, păzesce să nu verși laptele, ci păzesce să nu spargi laptele, și dacă se sparge se poate aduna mai ușor ca cel vîrsat.

Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român.

(Urmare din nr. 258.)

Nr. 486/1887.

Proiect de regulament

pentru cursul complementar, împreună cu școala civilă de fete, susținut de Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român în Sibiu.

I. Dispozițiuni generale privitoare la organizarea cursului complementar.

§. 1.

Cursul complementar, prevădut în statutul de organizare al școlii civile susnumite (§-ul 4 paggina 2 și §-ul 7 pagina 12) constă dintr'un an.

§. 2.

În acest curs se primesc elevele, ce au absolvat cele patru clase ale școlii civile. Se

pot însă primi în el eleve și după absolvarea, ce calculi buni, a clasei a doua civile, dacă au trecut de 15 ani și sînt împedecate de a absolva toate patru clasele.

§. 3.

Obiectele de învățămînt sînt cele prescrite pentru clasele școlii civile și anume: doctrina religioasă, limba maternă și literatura aceeași, limba maghiară, matematica, științele naturale, istoria, geografia, economia de casă, igiena și lucrul de mână femeiesc.

Pre lângă repeșirea din aceste obiecte se vor da elevilor lecțiuni din pedagogia de casă și după datorință din limba germană și franceză.

§. 4.

Scopul special al cursului complementar este de a profunzda învățămîntul predat în clasele școlii civile și mai ales a da aceleia o mai pronunțată direcțiune spre ocupațiunile ce așteaptă pe eleve în viață.

În vederea acestui scop materiile de învățămînt se vor trata astfel, încât elevele prin învățare să-și câștige nu atît un capital de cunoștințe memoriale, cît mai mult o adevărată cultură a minții și a inimii și atitudinile necesare pentru viața practică.

§. 5.

Învățămîntul se predă într'o sală separată în edificiul școlii civile prin puterile didactice aplicate la aceasta școală, sub conducerea directorului aceleia.

Pentru vre-unul sau altul din obiectele de învățămînt, pentru care nu s'ar afla în corpul didactic al școlii civile persoane calificate, se pot angaja persoane cu calificațiunea cerută și afară de institut.

§. 6.

Comitetul își rezervă dreptul a numi însuși pe învățători și învățătoarele ce vor avea a da instrucțiunea și îndrumarea obiecte. Instrucțiunea va fi remunerată din taxele intrate dela eleve.

Comitetul va defige atît remunerațiunile pentru fiecare învățător și învățătoare, cît și taxele ce vor avea a solvi elevele. Taxele acelea nu vor trece preste cinci florini la lună.

Elevele, cari vor dori a avea instrucțiune din muzica vocală sau instrumentală, vor avea a solvi afară de taxa ordinară, încă o taxă deosebită ce se va satori în conțelegere cu învățătorul sau învățătoarea respectivă.

§. 7.

Dintre elevele cele interniste vor fi puse pe rînd a asista la pregătirea mâncărilor în bucătărie și a purta inspecțiunea alături cu guvernantele din institut asupra ordinii casii, asupra ținerii curățeniei și asupra ocupațiilor mai mici din internat.

§. 8.

Oarele de învățămînt ale elevelor din cursul complementar nu vor trece preste patru în nici o zi, pentru-ca să le rămînă cu atît mai mult timp pentru ocupațiunile practice.

§. 9.

La finea anului școlastic elevele vor face examen din obiectele de învățămînt în prezența unei comisii numite de comitetul Asociațiunii și despre rezultatul aceleia li se va da atestat.

(Va urma.)

Varietăți.

(Visurile celor orbi.) Supra-intendentul unui institut de orbi în Filadelfia, care a murit și el vederea, s'a pronunțat în modul următor asupra visurilor la orbi: „Acum visurile sînt pentru mine o fericire. În vis par-că nu sînt nici odată orb; vîd mai bine, decît ori-cînd. E adevărat, că trăiesc totdeauna visînd în institut; dar' în loc să consult simțul pipăitului sau al auzului, eu vîd pe toți locuitorii; și ceea-ce este mai curios; deși în realitate n'am vîdut nici cînd pe acești oameni, cu toate acestea în vis îmi par totuși cunoscuți.” — Această experiență interesantă nu e izolată; tot așa se pare tuturor persoanelor, care 'și-au perdut vederea în cursul vieții lor. Din contră cei născuți orbi, care 'și-au apropiat o cultură oare-care și au cetit mult, că visează numai de muzică, de vocile persoanelor, cu care au a face și de întîmplări ce s'au petrecut în institut, lucruri și locuri, pe care le cunosc numai din descrieri, nu li-se arată nici odată în vis.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI”.

Berlin, 28 Noemvrie n. Cu prilegiul primirii presidiului „Reichstag”-ului, împăratul a regretat, că n'a putut în persoană deschide „Reichstag”-ul, mai ales pentru-ca să nu intîmpine în afară eventuale atacuri pasagiul final, care spune, că el voiesce pacea, dar' Germania este pe deplin înarmată. Împăratul 'și-a exprimat regretul și asupra repășirii lui Grévy.

Paris, 28 Noemvrie n. Grévy a împărțit, că Rouvier de demisionare. Mesagiul va fi numai scurt și va desărcina pe Grévy de responsabilitatea repășirii lui. Congresul se va întrunî Vineri. Meetingurile socialistilor au atacat cu vioiciune pe Grévy. În parlament a fost atacat Ferry.

Redactor responsabil: Adrian Cașolțanu.

Extrase bisericesci-scolare.

Posturi vacante.

Un post de învățător la școala confesională gr.-or. din comuna Medveș, protopresbiteratul Timișoarei. Emolumentele sânt: 1) bani gata 118 fl. 70 cr.; 2) pentru conferență 12 fl.; 3) pentru paușale 6 fl.; 4) 5 jugere pământ arător; 5) în naturale 12 hectolitri grâu și 12 hectolitri cucuruz; 6) 8 stângini de lemne din care are să se încălzească și școala; 7) cuartir liber cu grădină de 800 stângini cuadrați. — A se adresa până în 29 Noemvrie st. v. a. c. la protopresbiterul tractului Meletiu Dreghiciu, în Timișoara.

Un post de învățător la școala confesională gr.-or. rom. din comuna Oloșag, protopresbiteratul Lugojului. Emolumentele împreunate cu acest post sânt: 1. În bani gata 300 fl.; 2. Pentru scripturisticiă 5 fl.; 3. Pentru conferențe 7 fl.; 4. 32 metri lemne în natură, din care va ave a se încălzi și școala; 5. Pentru serviciul șolei adevă: pentru măturat încălzi, pentru adus apă pe seama elevilor etc. dacă alesul învățător va primi aceasta pe sine 14 fl.; 6. 4 jugere de pământ arător. 7. Dela fiecare înmormântare fără liturghie 20 cr. cu liturghie 50 cr.; 8. Cuartir liber cu grădină de un juger. — A se adresa până în 29 Noemvrie st. v. a. c. la administratorul protopresbiteral: Mateiu Ignea, în Lugoj.

Economic.

Varza roșie închisă timpurie de Erfurt.

Foarte frumoasă, mică, rasă, pitică cu căpățina aproape sferică puțin mai groasă ca o portocală de cea mare.

Foile rotunde, nu prea înbelșugătoare de o culoare roșie foarte închisă aproape neagră. În lăuntru căpăținei nu e tot astfel de colorată pe cât ai crede după culoarea din afară.

E o foarte bună mică varietate potageră, timpurie și ocupând puțin loc.

Piciorul e scurt, dar bine deosebit, foile din afară se ridic înpregiurul căpăținei ca la verzele „Juanet”. Sămănatul de primăvară singurul ce convine acestei varietăți. Vilmorin.

Tergul de rîmători în Steinbruch. In 26 Noemvrie n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 44.— cr. până 45.— cr. unguresci grei, tineri 45.— cr. până 45.1/2 cr., de mijloc

45.— cr. până 45.1/2 cr., ușori 45.— cr. până 45.1/2 cr., marfă țărănească, grea 43.— cr. până 44.— cr., de mijloc 42.1/2 cr. până 43.1/2 cr., ușoară 41.— cr. până 42.1/2 cr., românesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr. transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesci grei 42.1/2 cr. până 43.1/2 cr., transito de mijloc 42.1/2 cr. până 43.— cr., transito ușori 40.— cr. până 41.— cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpeniți la gară.

LOTERIE.

Tragerea din 26 Noemvrie st. n. Timișoara: 52 57 69 45 87. Viena: 80 9 28 65 20.

Cursul pieței din Sibiu

Table with exchange rates for various currencies like Hartie-monetă română, Lire turcesci, Imperiali, Ruble rusești.

Bursa de Budapesta

Table with financial data for the Budapest stock exchange, including rentă de aur and various interest rates.

Table with financial data for the Vienna stock exchange, including Amortisarea datoriei, Bonuri rurale, and various interest rates.

Bursa de Viena

Table with financial data for the Vienna stock exchange, including Renta de aur, hârtie, and various interest rates.

Table with financial data for the Vienna stock exchange, including Amortisarea datoriei, Bonuri rurale, and various interest rates.

Advertisement for a manager: 'Se caută o Menageră carea scie fierbe bine. Informațiuni la administrațiunea „Tribunei“.'

Advertisement for pianos: 'Dintre firmele străine sânt reprezentate: BLÜTHNER, furnisori reg. säs. de curte în Lipsca. (foarte renumit și întrece ori-ce laudă). C. J. QUANDT, fabricant reg. de pianuri de curte în Berlin. (solid și foarte fin. Adjustarea perfectă). Fabrica APOLLO, Dresda, (fabricat bizuit, foarte ieftin și adjustat încântător). Dintre fabricile din Viena sânt reprezentate: HOFMANN, mignon 440 fl., piano scurt 480 fl. v. a. (mare și plăcut la sunet). BERGER, piano scurt 360 fl., mignon negru 420 fl. v. a.'

Advertisement for pianos: 'Cu începutul lui Decemvrie se vor expune: Pianuri alese în negustoria de pianuri a lui Heldenberg în Sibiu. Piano scurt, mignon și pianino. Toate pianurile le furnizez cu mult mai ieftin de cum le poate cumpăra ori-care negustor; procurându-le direct; afară de aceasta cele mai bune alese în fabrici de un om de specialitate, prin urmare nu numai alese prin oare-care pianist bun. Pentru judecarea bunei construcțiuni al unui piano să mai recere pre lungă a sei cânta pe el și alte cunoscințe speciale și experiențe. Garanța de mai mulți ani se înțelege de sine.'

Advertisement for pianos: 'Dintre firmele din Viena sânt reprezentate: BÖSENDORFER, furnisori de curte, mignon, 7 octave 600 fl., piano de concert 800 fl. v. a. (Cel mai brilliant piano). SCHWEIGHOFER, fabricant de curte, mignon, 7 1/2 octave, 650 fl., piano 580 fl. v. a. (Fabricat nobil, cunoscut din vechime). PROKSCH, piano 400 fl., piano scurt 480 fl., piano scurt patent 530 fl., mignon 500 fl., negru gravat 580 fl. (Piano de casă fin și plăcut). POKORNY, (învățel de a lui Bösendorfer) mignon 450 fl., piano scurt 440 fl. v. a.'

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvrie 1887.

Large railway schedule table with columns for routes (Budapesta-Predeal, Predeal-Budapesta, etc.) and train times for various services like Tren de perscane, Tren accelerat, etc.

Nota: Numerii incuadrați cu linii groase insemnează oarele de noapte.